

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2022 /4

HÚSVÉT

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr. Hermán M. János. Munkatársak: Rostás Kriszta, Snijders-Dósa Tünde, Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Közreműködtek: Albertje Alkema ten Hoeve, dr. Barta Zsolt, Makkai Réka, Kelemen Attila Csongor, Snijders-Dósa Tünde, Somogyi Botond

A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériuma tisztelettel közli, hogy ünnepi istentiszteletre és úrvacsoraosztásra kerül sor 2022 április 18-án, fél három órai kezdettel.

Templom címe: Lutherse Kerk, a De Fundatie múzeum mellett, Koestraat, 2-4. — 8011 NK, Zwolle.
(Autósok a Potgietersingel felőli bejáraton hajtsanak be az udvarra, szabad parkolás.)

A szeretetvendégségre is mindenkit várunk. Presbiter és diakónus testvéreinket rövid megbeszélésre hívjuk az irodába. Igehirdetés szolgálata: Kelemen Attila Csongor; gyermekfoglalkozás: Rohaan Éva vallástanár.

Áldott húsvéti ünnepeket, a Krisztus békéjét kívánjuk mindenkinek a világon!

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

Istentiszteleteink rendszerint 14.30 órakor kezdődnek. Az istentisztelettel egy időben Rohaan Éva vezetésével folyik a vasárnap iskolai tanítás a gyermekekkel. Ezt követően szeretetvendégség keretében ismerkedünk és beszélgetünk egymással.

2022. január 9. – Hermán M. János, Urk

2022. február 13. – Barta Lívia, Zwolle

2022. március 13. – Közgyűlés. Böjtfői úrvacsoraosztás. Szolgált Debreczeni Júlia

2022. március 27 istentisztelet– Mikes Kör kihelyezett ülése, Zwolle, Plantagekerk, Hermán M. János, 13 óra

2022. április 10 Virágvasárnap. Szolgált nt. **Erbach Viola**

2022. április 18 -Húsvét másodnapja, úrvacsoraosztás. Szolgált Kelemen A. Csongor, 14.30

2022. május 8. Szolgált **Sólyom Uzonka Lilla**

2022. május 26. -Mennybemenetel ünnepe. Szolgált Kelemen Attila Csongor. Gyülekezeti nap, szervezte Hermán M. János a presbiterok és a diakónusok

segítségével

2022. június 5 -Pünkösöd, úrvacsoraosztás. Igehirdetés: Hermán M. János. Agenda: Sólyom Uzonka

2022. június 19. – Zeist, szabadtéri istentisztelet a zwollei egyházközség szervezésében. Szolgált Kelemen Attila Csongor, Pap Ákos, Van Bolhuis Szabó Emőke és dr. Hermán M. János

2022. július 10. - **Dr. Barta Zsolt**

2022. augusztus 14. -Sólyom Uzonka Lilla

2022. szeptember 11. -Kis Kendi Dávid ösztöndíjas lelkész, Kampen

2022. október 9.

2022. október 30. – Reformáció napi istentisztelet, és úrvacsoraosztás

2022. november 13.

2022. november 27 – Advent, úrvacsoraosztás

2022. december 11.

2022. december 25. -Karácsony első napja, úrvacsoraosztás. Ünnepegy a gyermekekkel.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgatársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Egyházközségünk vezető lelkésze: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor: dr. Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Újonnan bekebelezett lelkész: Sólyom Uzonka Lilla. Titkárság, egyházközségi ügyvitel: dr. Hermán M. János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Snijders-Dósa Tünde, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lídia és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára és Truczka Adrienn.

Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva vallástanár. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasószerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük.

Info: jhermanm@gmail.com

Tel: 038-4233247

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>

Honlapunk címe: https://zwolleireformatus.nl/?fbclid=IwAR0UOvOd38HV74spRX349uR0Szs8bQpERq8J-P5iPCASD_ZpA6YrTrxX18

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Az országos szabályok szerint a presbitérium felelős a járványügyi előírások betartásáért.

Jézus Krisztus mondja: „Aki énhozzám jön, azt én nem küldöm el.” Jn. 6,37. Ez a 2022. év igéje.

Ady Endre: A szép Húsvét

Odukat és kriptákat pattant
S bús árkokig leér a szava:
Ilyen a Húsvét szent tavasza
S ilyen marad.

Miért tudjon Ő az embervérről,
Mikor künn, a Tavaszban
Minden csoda csodát csinál
S minden drága fizetség megtérül?

Óh, Tavasz, óh, Húsvét,
Emberek ősi biztatója,
Csak azt szórd szét köztünk:
Állandó a tavaszi óra
S ilyen marad.

Krisztus támad és eszmél,
Odukat és kriptákat pattant.
Van-e gyönyörűbb ennél?

Kolozsvár, Házsongárdi temető

Ámde Krisztus feltámadott...

Amikor több, mint 100 évvel ezelőtt Rómában végeztek ásatásokat, és egy ókori római házat fedték fel, megtaláltak a ház egyik szobájának a falán egy érdekes leletet. Egy falfirkálásról van szó. Egy Krisztus után körülbelül 100-200 évvel keletkezett rajz, mely egy embert ábrázol, aki imádó mozdulatot tesz egy kereszt felé, melyen egy ember függ. A keresztre feszített ember feje azonban egy számárfej. A rajz alatt pedig a következő felirat olvasható. Alexamenosz, -így hívják az ábrázolt embert- imádja Istenét. Vagyis, a keresztyén Alexamenosz egy szamarat imád. Sokkoló ez a kép nekünk, mai keresztyéneknek.

És bár Istennek hála... a nyugaton élő keresztyéneket most nem fenyegeti az akkor, Rómában élő keresztyéneket érő elnyomás, ami a gyűnyolódást illeti, a mai keresztyénséget is éri az bőven. Hasonló kérdések: *Te tényleg hiszed azt, hogy a víz borrá változhat? Te tényleg hiszed azt, hogy egy ember vízen járhat? Tényleg hiszed azt, hogy egy ember élve maradhat egy nagy hal gyomrában? Te tényleg hiszed azt, hogy valaki feltámadhat a halálból?* – és bár nyilván nehéz ezt megítélni, de egészen elképzelhető, hogy a világ egy olyan irányban halad itt nyugaton is, melyben a keresztyén hitet megvallani egyre nehezebb, sőt veszélyesebb is lesz.

És éppen ezért talál ennyire szíven ez a gúnyrajz... mert a keresztyén hit központi tanítását célozza meg: azt, hogy olyan Urunk van, akit keresztre feszítettek, meghalt, és harmadnapon feltámadott. És Krisztus feltámadása annyira fontos, hogy az Evangéliumok lépten-nyomon hangoztatják, hogy ez nem szóbeszéd, nem tévedés, nem csupán egy szimbolikus történet... hanem tény. Sőt... az egész Evangélium azon áll vagy bukik, hogy a feltámadás ténye valós-e vagy nem.

Éppen erről szól Pál apostol is a felolvasott részben. Így kezdi mondandóját: *Ha Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, de hiábavaló a ti hitetek is.* Pál apostol elgondolkodtat, meghökkent, és jól teszi,

mert ettől a mondattól belegondolunk abba, hogy mi lenne akkor, hogyha mindaz, amiben mi hiszünk, nem lenne igaz. Mi lenne akkor, hogyha a húsvéti örömhír, Krisztus feltámadása nem lenne igaz?

1. Az első dolog, amit Pál apostol mond az az, hogy ha Krisztus nem támadott fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk... Sőt, tetézi: *Sőt, Isten hamis tanúinak bizonyulunk, mert Istennel szemben arról tanúskodtunk, hogy feltámasztotta Krisztust, akit azonban nem támasztott fel, ha csakugyan nem támadnak fel a halottak.*

Tehát, nyilván saját magára is vonatkoztatja ezt a borúlátó feltételezést. De nem csak, hanem arra a több száz emberre is, akik tanúi voltak Krisztus feltámadásának – *megjelent először Kéfásnak, azután a tizenkettőnek, azután több, mint ötszáz testvérnek egyszerre, Jakabnak, az összes apostolnak, legutoljára meg, mint valami torzszülöttnek, nekem* – mondja Pál.

Hogyha tehát Krisztus nem támadott fel, mindezeket az embereket félrevezették...vagy tévedtek...vagy hazudtak...

És ez a félrevezetés már közel kétezer éve történik... számtalan szószékről, pulpitus mögül, vagy az utcasarkon...

És ezt a félrevezetést ma is folytatjuk... ha Krisztus nem támadott fel... hiábavaló ez az istentisztelet is.

2. Pál így folytatja: Hiábavaló a mi prédikálásunk, és hiábavaló a ti hitetek is... ez magától értetődő... mert igaz, hogy hamis prédikációra jöhet igaz és őszinte hit... de ez a hit alaptalan, hogyha Jézus nem támadott fel.

15 évvel ezelőtt, fiatal legényként, kezdtem egy kissé ismerkedni a hollandiai egyházi élet sokszínűségével. És emlékszem, hogy fülembe jutott, hogy egy holland lelkipásztor kiadott egy könyvet, aminek az volt a címe: *Geloven in een God die niet bestaat* – Hinni egy nemlétező istenben – és emlékszem, hogy nagyon csodálkoztam... nem csak azért, mert nem értettem, hogy hogyan lehet valaki hit nélkül lelkipásztor... hanem azért is, mert logikátlannak tartottam: hinni olyasvalakiben, akiről közben meggyőződéssel hirdeted, hogy nem létezik... Tehát szerintem lehetetlenség...

De vajon, lehet-e hinni egy olyan Krisztusban, aki nem támadott fel? Hát hogyne lehetne. Számtalan ember teszi. Egyrészt ott vannak a muszlimok milliárdjai... aztán számos spirituális, new-age felé elmozduló kereső ember, akik Jézusban valamiféle gurut látnak... de keresztyének is vannak, akik azt mondják... Hát nem tudok épp mindent elfogadni Jézusról... de olyan gyönyörű tanításai vannak.

Tudjátok mi a feltűnő ezekről az emberekről? Hogy Jézus tanításaiból csupán azokat fogadják el előszeretettel, amit érdekes módon aláírják a saját elképzeléseiket. „Persze, hiszek Jézusban... igaznak tartom tanításait...”

de csak azokat, amikkel egyet értek...”

Felismerjük magunkban is egy keveset ezt a hozzáállást? Hogy Jézus szavai között válogatunk...és azt vesszük át, ami nekünk megfelel... – ha igen, akkor csak ezt a kérdést tenném fel: *megengeded-e Jézusnak, hogy valami olyat mondjon neked, amivel nem értesz egyet?* Például házasságról? Az ellenségünk szeretetéről? Arról, hogy aki nem hisz, az elvesz?

Nos... hogyha Jézus nem támadott fel... akkor mindez mindegy... akkor mindenki kénye-kedve szerint válogathat a szavai között, és ami neki beválik, azt elfogadja, ami nem, azt nem... hisz akkor úgymint minden csak a saját, személyes hitünkről, boldogulásunkról szól...

3. A harmadik dolog, amit Pál apostol említ ebben a szomorú felsorolásban, a következő: *Ha Krisztus nem támadt fel, még bűneitekben vagytok.* – ez a gondolat első hallásra kissé furcsának tűnik, hiszen...hogy szól az evangélium tanítása: *Jézus Krisztus kereszthalála az, ami a bűneink bocsánatát megszerezte...* – maga Pál apostol is ezt mondja, néhány verssel korábban. *Mert én elsősorban azt adtam át nektek, amit én magam is kaptam: hogy Krisztus meghalt a mi bűneinkért az Írások szerint.* – de hát, az, hogy Jézus feltámadt-e vagy sem, nem változtat a kereszthalálán? Ugye?

Próbáljuk megközelíteni így: hogyha Jézus nem támadt fel...akkor nem lett volna sokkal több, mint egy nagy zsidó rabbi, tanító, aki kissé túlságosan saját magára vonatkoztatta Isten Országának az ígértét. De hozzá hasonló messiás sok volt... Jézus előtt, után...sőt, vele egyidejűleg is...és mindegyik csalódást okozott. Ezt visszhangozzák az emmausi tanítványok szavai, amikor még nem tudják, hogy Jézus feltámadt: És mi azt reméltük, hogy Ő az, aki megszabadítja Izraelt.

Ha Krisztus nem támadott fel...akkor az Ő kereszthalála nem jelentett volna semmit... – ezért mondja Pál, hogy *’még bűneitekben vagytok’.*

Ha Krisztus nem támadott fel... akkor Ő nem a mi páskabarányunk...hanem... és nem fogom most szavakba önteni azt a káromlást, amit a gúnyrajzban készítették Jézusról.

Hogyha Jézus nem támadott fel...akkor a prédikálásunk hiábavaló... hiábavaló a hitünk... még bűneikben vagyunk...Hogyha Jézus nem támadott fel... akkor minden hiábavaló...és ismételjük a Prédikátor könyvének refrénjét: *Hiábavalóság, felettébb nagy hiábavalóság!*

Nem tudom, ti hogy vagytok vele... de főleg olyan korban, mint a mostani, egyre nehezebben lehet reményre szert tenni – gondoljunk csak a keleten dúló háborúra, a számtalan földrészre, ahol nyomorban, elnyomásban, félelemben, kilátástalan helyzetben élnek emberek... gondoljunk a végtelen nagy polarizációra...

gondoljunk arra, hogy igazság úgy kellene, mint egy darab kenyér... és sehol sem lehet kapni...azaz, lehet kapni, de minden igazság csak fastfood módra működik – mindenki azt az igazságot keresi, amire a foga fáj... és azt habzsolja csömörlésig...

A világ nem tud igaz választ adni...és épp ezért annyira elszomorító belegondolni, mi lenne, ha Krisztus nem támadt volna fel.

És akkor jön Pál apostolnak az a rövid kis szava, ami mindent megváltoztat: ámde – Ám de -- És ez az evangélium veleje...ámde – minden emberi csüggedés ellenére...a jó hír az, hogy Krisztus mégis feltámadt.

És ez az „ámde” eredeti nyelven ez így hangzik: *most azonban...* – és, nyilván csak szófordulat ez, de én ezt úgy képzelem el, hogy mindeddig Pál apostol egy feltételes idővonalról beszélt:

Ha Krisztus nem támadt fel... akkor ez van... és ez van... és ez van...

És aztán a 20-dik versnél visszatér a mi, a valós idővonalunkba: *most azonban...* – az az tény, hogy Krisztus feltámadott..

És azért annyira erős, mert ezzel Pál apostol azt fejezi ki: *most azonban ez a tény* – Krisztus feltámadt...

Ha nem volna igaz...ha Krisztus nem támadt volna fel – így kezdi Pál apostol a felolvasott igében ezt a gondolatot, és egy nagyon fájdalmas valósággal szembesít. Egy kissé elszégyelljük megunkat, mert hogyha őszinték vagyunk, akkor be kell vallanunk, hogy a szkeptikus, pesszimista, gyúnyos világ hatására néha elbizonytalanodunk mindabban, amit hiszünk. „Ámde Krisztus feltámadott” – hallottuk Páltól. Ő maga pedig sokban hasonlít hozzánk. Ő sem volt szemtanúja Krisztus feltámadásának. Nem volt ott húsvét reggelén, hogy lássa az üres sírt, nem látta azt az angyalt, aki hirdette az Úr feltámadását, nem volt együtt a tanítványokkal, amikor Krisztus megjelent nekik többször is, nem tapinthatta meg kezével annak a Jézusnak feltámadt testét, kit azelőtt pár nappal sírba tettek. És mégis, Pál vallja, hogy Krisztus feltámadt. Sőt...magát is azok közé sorolja, akiknek megjelent a feltámadt Krisztus.

És ezt olyan meggyőződéssel teszi, hogy képes egész élete szolgálatát, de üdvösségét ettől függővé tenni. Mert ez egy olyan igazság, amiért érdemes elveszítened az életedet, mint például István és Péter. Egy olyan igazság, amiért érdemes üldöztetést szenvedni, mint Pál és Silás. Egy olyan igazság, amiért érdemes elviselni mások gúnyát, mint Alexamenosz...

Az elején egy gúnyrajzról szóltam. A római szoba falán levő rajzon Alexamenosz egy keresztre feszített számárfejú embert imád. Így csúfolta akkor (és sokszor ma is) a hitetlen világ a keresztyénség “boldondjait”. A szoba mellett azonban, egy másik helyiségben találtak

még egy karcolást. Ezen pedig az áll: *Alexamenos fides*. Ez azt jelenti: Alexamenosz hívő. Ez legyen a válaszuk nekünk is akkor, hogyha a hitetlen, kételkedő, gyúnyoló világ, melyben élünk megkérdőjelezi azt, amit mi hitünkkel elfogadunk: mi hisszük, és tudjuk, hogy Krisztus feltámadt!

ÁMEN.

Kelemen A. Csongor prédikációja. Elhangzott Zwollében, Húsvét II. napján, 2022. ápr. 18.

Húsvéti istentiszteletünk résztvevői. Fotó: nt. Barta Livia

A zwollei lutheránus templomban drs. Kelemen Attila Csongor hirdette Isten igéjét, összesen 32 lélek jelenlétében. Kántor dr. Robert Helder. Gyermekkel foglalkozott Rohaan Éva vallásánár. Hat egyháztagnak betegség miatt nem jöhetett templomba. Öt kampeni lelkésztestvérünk Jos Colijn professzor szervezésében egy Ukrajna-megbeszélésre volt hivatalos. Úrvacsorával éltek 22-en. Úrvacsorai kenyeret és bort a Truczukai család ajándékozott. Húsvéti tojásokat, összesen húsz darabot a Snijders család küldött, virágot vásárolt Hermán M. János. Snijders Tündéék új virágvázat is vásároltak, ezt is elhozta Urbán Ákos a harderwijki testvéreinktől. Urbán-Kátai Emőke citromos tortát küldött a szeretetvendégségre és többen is ajándékoztak süteményt. Liturgiát és a holland nyelvű prédikációt nt. Kelemen Csongor sokszorosította. Fényképeket készített Szilágyi Árpád és nt. Barta Livia. Az áramszolgáltatás nem működött, így a szokásos kávézás elmaradt. Perselypénz összege: 122, százhuszonkét euró.

A szeretetvendégséget követően a jelenlévő presbiterek és diakónusok rövid gyűlés keretében tekintették át a leendő körzeteik családlátogatási és beteglátogatási teendőit. A diakónusok feladata általában ugyanaz, mint a holland gyülekezetekben szolgáló tisztségviselőké. (A 91 évet megért Gelencsér-Súlyok Erzsébet testvérünk drachteni temetésén április 15-én például Truczukai József és Adrienn képviselte az egyházközségünket.) Diakónusi szolgálatra felkérjük Rohaan Éva testvérünket, reméljük, hogy elvállalhatja.

Lélekben mindenkinek megköszönjük azt a szívbeli hozzájárulást, amely hozzásegített a húsvéti istentiszteletünk szívélyes hangulatú szervezéséhez.

Ezt a jegyzetet Hermán M. János készítette 2022 április 23-án

Testvéri segítség háború idején.

Beszélgetés Pándy-Szekeres Annával a kárpátaljai helyzetről

Áldott húsvéti ünnepeket!

Krisztus az élet és a világ világossága

„Legnépszerűbb Végfázisunk”, Váradnak az eleste a fjejedelmi Erdély és a Rézerek aranykorának végéi, végromlásának a kezdeti jelenete. 1660 augusztusában azonban, a szabad elvonulást biztosító hadiállás egyik legfontosabb feltételképpen, a vár vívói a híves-éves váradai nyomlával együtt kimenekíthették az éppen nyomtatás alatt álló Váradai Bibliát. Szociál Kertész Ábrahám tudós tologus és tipográfus rá egy évre Kolozsvárat vegzte be élete legfőbb művét, ékes biztonságképpen és jelképe gyantán annak, hogy: „Isten szava megáll mindenkiben, / Nem döní meg senki hatalma” (Luther Márton).

A hitünket és lelki erőnkét próbára tévő, mostani sorsos időkben „a tűzből-verből kimentet partiumi fiúk” világo példája emlékeztessen bennünket arra, hogy: „Kezdetben vala az Ige, (...) Ó benne vala az élet, és az élet vala az emberek világossága” (Jn 1,1,3).

Húsvét szent ünnepe a feltámadott Krisztus világosodjék nekünk!

2022 Szent György havában

Székely László

A világ döntő többsége, beleértve a vezető politikusokat is, nem gondolta volna, hogy háború lesz. Az Ukrajnában élők is hasonlóan érezték?

– Mi a kárpátaljai magyarsággal vagyunk szoros kapcsolatban. Bár több éve visszaköltöztünk Magyarországra, szolgálatunkat a kárpátaljai egyházi iskolák fejlesztése, fenntartása érdekében tovább végezzük. Ez heti odautazást, kapcsolattartást jelent lelkipásztorokkal, iskolaigazgatókkal, missziós munkatársakkal. Mivel Ukrajna és Oroszország viszonya évek óta feszült, beszélgetések során elhangzott: Isten őrizz, nehogy mindez háborúba torkolljon! De a valós veszélyt nem érzekelte a kárpátaljai magyarság. A bölcsebbek mondogatták: egy világbirodalom szomszédságában élni óvatosságnak kell lennie.

– A világhálón számos egymásnak ellentmondó képet, videót, adatot láthatunk, olvashatunk a háborúval kapcsolatban. Kinek, minek lehet hinni? Mindenki a józan eszére hallgasson, ne dőljön be semmilyen uszító propagandának. A mi dolgunk az imádkozás, a segítségnyújtás a bajba jutottak felé. Nem kell naphosszat a tévé és internet híreivel foglalkozni, mert elvonja a figyelmünket, erőnk az életbevágóan fontos dolgokról. Nekünk, akiket nem ért el a háború, arra kell összpontosítanunk, hogy józanul cselekedjünk, és a tőlünk telhető segítséget megadjuk a menekülőknek.

Hol érte a háború kitörésének a híre a családot? Kárpátaljáról már több éve visszaköltöztünk Magyarországra. Ezt most Isten védő szeretetének tulajdonítjuk. Családunk minden tagja az ország

Jótekonysági koncert

az ukrajnai háború menekültjeinek megsegítésére

2022. április 9. este 19.00 óra
Heilige Familiekerk
Kamperfoelieplein 29. Hága

Közreműködnek Hollandiában élő hangszeres és énekes szólisták, valamint az Amszterdami Magyar Kórus (karnagy Lachegy Máté) és Hágai Magyar Énekkar

Zenei vezető Kovács Katalin

Belépőjegy 15 euro, diák, stadspas 10 euro
Jegyeladás a helyszínen (bankkártyás fizetés is lehetséges)

További adományokat köszönettel várunk!

A koncertet Magyarország Hágai Nagykövetsége és a Hollandiai Magyar Szövetség támogatta

További információ kovacs.kata.005@gmail.com

határain belül volt, amikor szembesültünk a helyzettel. Szinte felfoghatatlan volt, hogy a háború, amiről szüleink, nagyszüleink elbeszéléseiből voltak ismereteink, a küszöbön áll.

– **Mi volt az első gondolata?** – Az imádkozás, Isten irgalmának segítségül hívása. Kértük, és folyamatosan kérjük az Urat, hogy fékezze meg a gonosz erőit, vessen véget a vérontásnak, állítsa le a háborút.

Mivel foglalkozik a család? – A háború kitörése előtt férjemmel együtt folytattuk a Kárpátaljai Református Egyház líceumainak, cigánymissziójának, a Nagydobronyi Református Gyermekeketthon segítségét, ami gyakori határléppel, utazással járt. Jelenleg Ukrajnában minden iskolában szünetel a tanítás. Egyházi iskoláink közül a nagydobronyi és a tiszapéterfalvi líceum vezetése úgy döntött, menekülteket fogad az internátusokba. Ide szállítja férjem a Magyarországon felajánlott, gyülekezetek, civil szervezetek által összeállított élelmiszer adományokat. Megható volt fogadni Felvidékről, Rimaszombatból érkezett testvéreket több tonnányi, Kárpátaljának szánt élelmiszer-szállítmánnyal. Pincénk, garázsunk ideiglenes lerakóhellyé változott. Arra is naponta kap felkérést férjem, hogy a magyar-ukrán határon kísérem át segélyszállítmányt. Szolyvára, Nagydobronyba magam is elkísértem őt. Horkay László püspök tolmácsolta az ott tartózkodó menekültek szívszorító történeteit. Ezek a kijevi, harkovi, lemergi menekültcsaládok Istenbe kapaszkodva, reménykedve, imádkozva várják a háború végét. A pravoszláv ukránoknak a nagybőjt teljes húsmentes táplálkozást jelent. A befogadóknak a főzésben erre figyelniük kell. Sok baptista kapott menedéket magyar családoknál. Az ő böjtölésük a reformátusokéhoz hasonló, a lelki böjtre koncentrálnak. A menekültek felekezettől függetlenül vágnak a templomi közösségre. A magyarul elhangzó ígéhirdetést ukránul összefoglalja a lelkipásztor. Magyar családi otthonokban ukrán nyelven tartanak közös áhítatot. – **Erdélybe is jöttek kárpátaljai magyarok?**

– Az anyaországba érkeznek, legtöbbször rokonokhoz, barátokhoz. A kárpátaljai magyar lakosság nyelve és emberi kapcsolatai révén célirányosan érkeznek. A magyarul nem tudókról, az egy szál ruhában menekülőkről kell a magyar államnak gondoskodnia. Ez a határon szervezeten meg is történik. Étellel, ruhával el- látják a meleg

fogadóhelyeken, majd a hivatalos regisztrálás után a családok átmeneti szállásra költözhetnek.

Kárpátalján az elhagyott házakba a hatóságok Kelet-Ukrajnából érkezőket telepítenek? Mennyire fog megváltozni az etnikai összetétele a vidéknek? – Az eddig érkezőket közösségi szállásokon helyezték el. Sok magyar család saját döntése szerint befogadott teljesen ismeretlen embereket. Otthonukat, élelmüket megosztják velük. Találkoztunk ilyen befogadó családokkal. Azt mondták, addig maradhatnak náluk a háborús menekültek, amíg arra szükség van. Vannak, akik munkát keresnek a faluban, a környéken. Mások segítenek a családnak a ház körüli munkában. Olyan is van, aki csak ül és kesereg, teljes fásultságba zuhanva.

Romániába több százezren érkeztek. Vannak, akik kis motyójukkal keltek útra vonatokon zötykölődve, mások méregdrága terepjárókkal jöttek. Kik menekülnek az országból?

Mindenkit egyformán sújt a háború. Aki képes a menekülésre, az nem marad az ostromlott városokban.

Mire van szüksége leginkább a magyar menekülteknek? És mire azoknak, akik otthon maradtak? – A kárpátaljai menekültek helyzete Magyarországon más, mint az ukránoké. Minden kárpátaljai magyarnak van valamilyen ottani kapcsolata. Ezek által lakhatást, ellátást, esetleg munkát is találnak. Úgy látjuk, az egyházak, a rokonok, az ismerősök, civil szervezetek a kárpátaljai magyarok befogadását megszervezik. A lelki segítség, a szeretetteljes feljűk fordulás, az együtt imádkozás a legfontosabb nekik. Az ukránul beszélő, messziről érkezők fogadását a magyar állami szervek, a segélyszervezetek erőn felüli munkával próbálják segíteni. Az otthon maradtaknak még van kevés élelmiszertartalékuk, de a boltok polcai gyorsan ürülnek, utánpótlás az országon belül nem lehetséges. A magyar nép most is nagyfokú önzetlenségről tesz tanúbizonyságot. Valószínűleg nincs olyan család a kis országban, amely valamilyen módon ne nyilvánította volna ki anyagiakban, tevőlegesen együttérzését a bajban lévőkkel.

A háború szegénységet, megcsonkított családokat, nehezen múló sebeket és gyűlöletet hagy maga után. Vissza lehet-e térni ahhoz az élethez, amely korábban jellemezte Kárpátalját, Ukrajnát? – Vissza lehet térni

ugyanoda, ahol a háború ért bennünket, a gőg, az arrogancia, a másik ember lenézése, jogainak semmibe vétele stádiumába, de Istennek most más célja van velünk. A bűnlátás, a bűnbánat, a bűnvallás után következhet a bűnbocsánat. Ez alól nem kivétel egyik háborút viselő fél sem, és mi magunk sem. Imádkozunk, hogy Isten vessen véget a gyűlölködésnek, állítsa le az öldöklő indulatokat és fegyvereket, óvjon meg a háború további terjedésétől. A nemzeti gőg és büszkeség helyett adjon lelki megújulást a népeknek, vezetőiknek. Tegyen képessé bennünket a bocsánatkérésre, a megbocsátásra. Legyen úrrá bennünk a Jézus lelkülete, az irgalom, a szeretet, a másság tisztelete.

Szerző Somogyi Botond. In: *Üzenet*, XXXIII. évf. 8. szám. 2022. ápr. 15., 4. o.

Miért szeretjük a meséket...

Nagyobbik lányomnak minden este olvasok mesét, igaz, még nem a tradicionális meséket királyfiktól meg királylányokról, sárkányokról, meg boszorkányokról, hanem kicsit könnyebbeket, emészthetőbbeket (mert még csak négy éves), mint A három kismalac, Micimackó kalandjai, Bogyó és Babóca, stb. A meseolvasás minden este elengedhetetlen. Jómagam is szeretem a meséket, szüleim nagyon sok mesét olvastak nekem, mikor kicsi voltam, kedvencem volt a Táltos Kecske, amiben magyaros tündérmesék voltak. Emellett álmodozó típus is vagyok, hát nem is csoda, hogy iskolában, volt egy ilyen alter nevem, Princess Xta, amit masok persze enyhén szólva megmosolyogtak. De büszke voltam erre a név alkotásomra, elképzelve, hogy egy szép királykisasszony lennék és a szőke hercegre várnék, na de inkább a mesevilág szeretete hozta létre ezt a nevet, s ez az én álmodozó természetem.

Tehát a meséket, a mesefilmeket és a modernebb fikciós filmeket vagy regényeket (mint a Harry Potter, Gyűrűk Ura, Karib tengeri kalózkod, Star Wars stb.) mindig is nagyon szerettem, és szerettem elképzelni, hogy mi lenne ha ez meg az valóra válna, magamat is beleképzelve. De mindennek ellenére, ezzel párhuzamosan, kicsi korom óta nagyon hitvallásos is voltam, és éreztem és tudtam a szívemben, hogy a Bibliai történetek, s a Jézus Krisztus története más, igazi.

De annak a tudata, hogy a Jézus Krisztus története a mesék szeretetére is ösztönözhet, ez sokkal később fogalmazódott meg bennem, sőt ezt most csak egy pár éve fedeztem fel, Timothy Keller, new yorki lelképásztornak köszönhetően, aki nem egyszer könyveiben ezt kifejtette. S ezt szeretném itt most ebben a cikkben elmagyarázni.

A meséknek van egy pár fontos közös vonása, írja Timothy Keller, amit J.R.R. Tolkien, a híres Gyűrűk Ura írója, a következő képpen fogalmazott meg a híres 'On Fairy Stories' esszéjében, mint:

- Kilépés az időből
- A halál elkerülése
- Együtt lét vagy beszélgetés nem emberi lényekkel
- Az igazi megtalálása és az elvászthatatlan örök szeretet
- A Jó biztos (garantált) győzelme a Rossz felett.

Amint Timothy Keller ezt magyarázza, ezek mind nagyon bensőséges emberi vágyakat fogalmaznak meg és eképpen szövődnek bele a mesékbe. Azt is kihangsúlyozza, hogy természetesen az olvasók vagy a mesék hallgatói tisztában vannak azzal, hogy amit hallanak vagy olvasnak, az mese vagyis fikció, viszont ennek ellenére a jól előadott és jól megírt mesék nagyszerű élményt tudnak nyújtani, illetve nagyon kielégítő hatást érhetnek el.

Tolkien ezt úgy is megfogalmazta, hogy azért szeretjük annyira a meséket, mert egy tényleges, rejtett valóságról tanúskodnak. Ezzel kapcsolatban Timothy Keller is írja, hogyha racionálisan nem is fogadjuk el a Biblia tanítását Istenről, illetve a Biblia történetének a cselekményét nem ismerjük fel a mesékben, ösztönszerűen a szíveinket

vonzák és érdeklik ezek a témák. A mesék érdekelnek, vonzanak és nyugtatnak.

Például egyik nagy eleme a meséknek a megmentő alak, ami által minden mese a legnagyobb 'mesére' mutat, s hasonlít is rá ez által. Az emberek szíve folytonosan keresi a megmentőt, a szuperhőst, aki kiségit a bajból, leggyőzi a rosszat, aki ember feletti képességei ellenére szelíd és becsületes marad. A mesebeli szőke hercegtől indulva a modern fikciós filmek is legtöbbször egy ilyen alakot tesznek középpontba.

A gyermekek különösen nagyon szeretik a meséket, a fikciót, nekik még lehet álmodozni, - gondoljuk, hadd higgye szegény, hogy egy nap minden jóra fordul, és nem csak ez a világ és az élet kegyetlen realitása létezik. A gyerekeket is nagyon vonzzák ezek a témák, s talán nincs is jobb dolog, mint egy gyermeknek örömet szerezni egy szép mesével, látni gyermeki özentlenségét és azt a boldogságot amivel ünnepelni tudják a jó győzelmét a rossz felett. Tolkien meg is jegyezte, hogy sokkal gyakrabban kérdezik azt a gyerekek, azzal ellentétben, hogy igaz-e a történet, azt, hogy ez vagy az a szereplő Jó-e vagy Gonosz. Vagy másképpen mondva, őket az jobban érdekli, hogy a helyesen megítélik a jó meg rossz oldalt. Szerinte a kérdés legalább annyira fontos a történelemben, mint a tündérmesékben.

Tehát minden mese, ami hordozza ezeket az említett közös elemeket, amitől az ember szíve dobog, amit annyira szeretnénk, hogy igaz legyen, hogy sose haljunk meg, sose kelljen elbúcsúznunk szeretteinktől, hogy olyan dolgokra legyünk képesek, ami túlhaladja a jelen világ megszabott határait, mint az idő és a tér, illetve, hogy megtudjuk, hogy nem a rossznak van az utolsó szava, nyugtat. Nyugtat, mert megadják szíveink legnagyobb kívánságait.

Ha már a mesebeli elemek ezeket a jó érzéseket elő tudják idézni, mennyivel jobban örülhetünk annak a tudatnak, hogy igenis létezik a Megmentő, a Herceg, aki otthagya a királyi világát, hogy embernek szülessen, belépjen az időbe és térbe, hogy minket kiszabadítson és velünk lehessen mindörökre. Igenis van egy szerető Megváltónk, akinek az élete nem mese volt, sőt sok éves szolgálat és türelmesség után keresztfán végződött, de

ezáltal legyőzte az erőt, ami valaha is elszakíthatott volna Istentől. Ő megmentett, mert megtette azt, amire mi nem tehattünk meg, s megtapasztalta, a legnagyobb elhagyatottságot, és mindezt azért, hogy nekünk ne kelljen. És győzedelmeskedett, és feltámadt!

"Ha Jézus Krisztus tényleg feltámadt a halálból, ha tényleg Isten fia és hiszel Őbenne, mind azok a dolgok, amiket a legjobban szeretnél igazak lesznek és meg fognak történni. Kiszabadulunk az idő határai közül és megszabadulunk a haláltól. Ismerni fogjuk a szeretetet, aminek sose lesz vége, beszélni fogunk nem emberi lényekkel is, és tanúi leszünk a rossz legyőzésének. A tündér mesékben, főleg a legjobb és a legszebbekben, egy ideiglenes kiszabadulást kapunk a jelenlegi kegyetlen életből ahol minden vágyunk tönkremegy. De ha az evangélium igaz, és igaz, akkor minden vágyunk be fog teljesülni." (Timothy Keller: Preaching , 5.fejezet)

Rostás Kriszta Tímea, 2022 április 4.

Beszámoló a 71. zwollei magyar református istentiszteletről, amelyet a zwollei Plantagekerk épületében tartottunk 2022 március 27-én déli 13 órai kezdettel. A rendkívüli istentisztelet tartására Mikos Kelemen Kör kihelyezett ülése alkalmával került sor.

Snijders Tünde felvétele

Igehirdetéssel szolgált Hermán M. János, kántorizált Makkai Réka, közreműködött nt. Barta Livia, aki gi-

táron küsserte a prédikációt követő 775-ik éneket az Új Énekeskönyvből.--A perselypénz összege 136 euró volt, amelyet urbán Ákos gondnok átutalt a Magyarországi Ökuménikus Szeretetszolgálat bankszámlájára a kárpát-aljai menekültek segályezésének a céljával.---A liturgiát negyven példányban Hermán M. János sokszorosította. A jelenlévőket Urbán Ákos gondnok köszöntötte.--- Istentiszteleti jelenlét: 24 lélek. Névszerint: drs. Kelemen Csongor Attila, Urbán Ákos és Urbán-Kátay Emőke, Szilágyi Árpád, Dr. Barta Zsolt és nt. Barta Lívía ,Remko Snijders és Snijders-Dósa Tünde, Hermán M. János és Hannie, nt. Csanády Ágnes és Farkas Flórián, Van Bolhuis Szabó Emőke, nt. Paál Károly és Ildikó, dr. Mező István Mózes, nt. Gér András László, Czanik András, Deuten-Makkai Ráka és fia, Simon, Marci Mário, Snijders Laura, Molnár Zoltán Szabó László Lelystadtból.

Különösen hálásak vagyunk Remko Snijders testvérünknek, aki a konyhai előkészítést, tea és kávéfőzést vállalta. A szeretetvendégség további teendőit a gyülekezeti tagokkal együtt végeztük, melyért mindenkinek hála és köszönet.

Farkas Flórián az Aranybulláról tartott bemutatót, Hermán M. János a Maarten Aalders féle könyvet mutatta be: Hongaarse en Nederlandse Protestanten. Laura Snijders színvonalas gitárjátékkal emelte az ünnepi szimpózium hangulatát.

1. Francisco Tárrega, Lagrima <https://www.youtube.com/watch?v=KOiqArLby5o>

2. Preludios Americanos, N° 3 - Campo, Abel Carlevaro <https://www.youtube.com/watch?v=pR3U7aiQ5xI>

Drs. Kelemen Attila Csongor tartott előadást, és pedig a Mikes Kör szervezésében elhangzó teológiai téma keretében az erdélyi igehirdetés helyének a meghatározóiról.

Az Egyház jelenéről és jövődjéről szólott a téma.. Gér András a kárpátmedencei magyarok egyházi életéről beszélt, Mező István pedig a kárpátaljai helyzetről számolt be.Közös vacsorával zártuk az együttlétet, a vacsora a Mikes-Kör-ajándéka-volt.Áldást, békességet kívánunk mindenkinek a Presbitérium nevében!

A beszámolót készítette: Hermán M. János 2022 március 31-én

A kárpátaljai gyülekezetek számára is hirdetünk gyűjtést. Bankszámlánkra is lehet adományt küldeni! Bankrekening: NL46 INGB 0006 936050, Hongaarse Protestantse Gemeente, Zwolle

Húsvét másodnapi úrvacsorás istentiszteletünkre április 18-án került sor. Szolgált nt. Kelemen Csongor.

Nt. Barta Lívía felvétele

2022. május 8, Igét hirdet Sóllyom Uzonka Lilla lelkipásztor.

2022. május 26, Mennybemenetel napja, 12.30 órai kezdettel nt. Kelemen Csongor lelkész szolgál. A gyülekezeti nap további programját a Facebook oldalon közöljük.

2022. június 5, Pünkösöd, Úrvacsoraosztás. Szolgál Hermán M. János. Úrvacsoraosztás liturgiáját végzi Sóllyom Uzonka Lilla.

2022. június 19, Zeist, szabadtéri istentisztelet 12 órai kezdettel. Igét hirdet Kelemen A. Csongor. A cserkésztelepi testvértalálkozón előadást tart dr. Szilágyi Péter Ferenc.

